

Felsőzsolcai
Szent István
Katolikus Általános Iskola

Pedagógiai Programja

2020

1. Tartalomjegyzék

1.	TARTALOMJEGYZÉK.....	2
2.	BEVEZETÉS.....	3
3.	AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE.....	4
4.	HELYZETELEMZÉS.....	5
5.	NEVELÉSI PROGRAM.....	7
6.	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJA, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	10
7.	SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	13
8.	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	15
9.	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK.....	16
10.	A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI, TANULÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK.....	21
11.	A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	23
12.	A GYERMEK - ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	24
13.	EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	28
14.	KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	39
15.	A BESZÁMOLTATÁS ÉS FELKÉSZÜLÉS RENDJE.....	44
16.	KOMPLEX ALAPPROGRAM.....	46
17.	A SZÜLŐK, TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI.....	59
18.	AZ ISKOLA KAPCSOLATAI.....	62
19.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	64
20.	UTÓSZÓ.....	67

2. Bevezetés

Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól. (Példabeszédek 22:6)

Köszöntöm a Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola minden dolgozója nevében.

Megtisztel bennünket, hogy elolvassa Pedagógiai Programunkat, melyben egy olyan gyermekközpontú iskola mutatkozik be, ahol a gyermekek katolikus szellemiségű nevelése folyik.

Remélem, nevelési elveink találkozni fognak az Ön gyermeknevelésről alkotott elképzeléseivel, és megerősít bennünket munkánk értelméről, tevékenységünk helyességéről.

Az iskola fő adatai:

Név: Felsőzsolcai-Szent István Katolikus Általános Iskola

Székhely: Felsőzsolca Szent István u. 2.

Fenntartó: Egri Főegyházmegye 3300 Eger, Széchenyi u. 1.

3. Az iskola rövid története

Az általános iskola története Felsőzsolcán 1949-től 2012-ig szervezetileg hat szakaszra osztható:

1949-től 1974-ig egyetlen általános iskolában folyt az oktatás.

1975-től 2001-ig 2 általános iskola működött. Az 1. Számú -1989-től Szent István nevét viselő- általános iskolában, és a 2. Számú-1990-től Kazinczy Ferenc nevét viselő-általános iskolában folyt a nevelő –oktató munka.

2001. július 1-jétől az Általános Művelődési Központ létrejöttével szakmailag önálló intézményegységekként működtek az általános iskolák.

2007. augusztus 1-től-2011. augusztus 15-ig a két általános iskola összevonása után az Általános Művelődési Központban egy általános iskola működött.

2011. augusztus 16-tól 2012. augusztus 30-ig a Felsőzsolcai Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény létrejöttével szakmailag önálló intézményegységként működött az általános iskola, FKIKI Általános Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Iskolája és Szakmai Szolgáltatója néven.

2012. augusztus 31-én létrejön a Felsőzsolcai Szent István Katolikus Általános Iskola

4. Helyzetelemzés

4.1. Személyi feltételek

A szakos ellátottság teljes.

A nevelő- oktató munkát az alsós és felsős tagozatban tanító pedagógusok szakmai munkaközössége koordinálja.

Az iskolában folyó munkát, gazdasági vezető, gazdasági ügyintéző, iskolatitkár, technikai dolgozók segítik.

A pedagógusok nevelő-oktató munkájukkal elősegítik a tanulók keresztény szellemiségben történő nevelését, a Pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzések és feladatok megvalósulását, a tanulók felzárkóztatását és—tehetséggondozását. Folyamatosan együttműködnek a szülőkkel, az intézmény munkáját segítő szervezetekkel.

A pedagógusok, osztályfőnökök feladatait az intézményi alapdokumentumok tartalmazzák (Pedagógiai Program, Helyi tanterv, Házi rend, Szervezeti és Működési Szabályzat)

4.2. Tárgyi feltételek

Iskolánk felszereltsége megfelelő. A nevelő-oktató munkához szükséges tantermekkel, szertárakkal, ebédlővel, tornateremmel, könyvtárral, számítástechnika teremmel rendelkezünk.

4.3. Tanulók szociális helyzete, adottságai, képességei

Iskolánk tanulóinak nagy többsége alacsony komfort fokozatú, kis alapterületű lakásokban, nehéz anyagi körülmények között élnek. A szülők nagyobb része munkanélküli, kisebb részük a Felsőzsolca város közmunka programjában dolgozik. Néhány tanuló kivételével diákjaink ingyenes étkezésben, tankönyvben részesülnek.

A tanulók kisebb része átlagos képességű, akik képesek az iskolai elvárásoknak megfelelni. A tanulók többsége, tanulási nehézségekkel küzd, készségeik, képességeik fejletlensége miatt folyamatos segítségre szorulnak.

Nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor fontos feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is—

4.4. Tanulói jogviszony

A tanulói jogviszony iskolánkban a szülő jelentkezésekor felvétel vagy átvétel útján, keletkezik. A tanulók felvételéről, átvételéről a hatályos jogszabályok alapján az iskola igazgatója dönt. A beiratkozással kapcsolatos tudnivalókat az iskola Szervezeti és Működési szabályzata tartalmazza.

5. Nevelési program

5.1. Pedagógiai küldetésünk

5.1.1. A katolikus intézmény küldetése a társadalomban:

Az Egyház Krisztustól kapott feladata az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie. A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlésztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az iskola katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási

5.1.2. A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelnünk az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tenniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.³Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus iskola is pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha a pedagógusokat, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat. Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkeséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is.

5.1.3. A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezte el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja saját képére és hasonlatosságára, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni. A gyermekek erkölcsi nevelésének középpontjában a katolikus keresztény értékrend áll. Munkánk során arra törekszünk, hogy a gyerekek személyiségfejlesztését szolgáló, emberi esélyegyenlőségen alapuló képzési rendszert dolgozzunk ki, és folyamatosan fejlesszük azt. Ebben egyaránt helyet kapjon a tehetséggondozás (szakkörök, művészetoktatás) és a felzárkóztatás.

5.2. Alapelveink

1 Katolikus Iskolák Magyarországon, 7, 8, 14. oldal

2 Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

3 Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

Katolikus iskolánk nevelésének alapja és középpontja maga Krisztus. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifejlődésére (CIC 794-795. kánon). „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.”⁴ A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten, valamint az emberek szolgálatára.

A katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik. Egy gyermekszerteten alapuló, gyermekközpontú pedagógia, mely a gyermek testi-lelki szükségleteit tartja elsődlegesnek.

Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- a. az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b. keresztény értékrend;
- c. egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;
- d. intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében;
- e. a keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása;
- f. az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- g. az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- h. a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- i. építés a tanulók öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- j. a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés;
- k. a tanulók testi-lelki fejlődése, személyiségük formálása;
- l. a tanuláshoz való egyenlő hozzáférés, esélyegyenlőség biztosítása;
- m. szocializációs készség kialakítása, erősítése;
- n. az egyetemes értékek megőrzése, továbbítása;
- o. tehetség és képesség kibontakoztatása;
- p. továbbtanulás segítése;
- q. a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében. A diák személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”⁵

- a. A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- b. Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

4 II. Vatikáni Zsinat „Gravissimum Educationis Momentum”(G.E.3.)

5 A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- c. Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.
- d. Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- e. Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

6. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka célja, feladatai, eszközei, eljárásai

6.1. Iskolánk pedagógiai munkájának célja:

- a. A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- b. Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés.
- c. A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes tudás, az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- d. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- e. Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- f. A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- g. Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- h. Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel, hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét illetve kreativitást.
- i. A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- j. Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- k. A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- l. Olyan életér biztosítása, melyben a gyerekek nyitottak maradnak, feszültségtől mentes, derűs légkörben gazdagodik személyiségük.
- m. A tanulók készségei, képességei folyamatosan fejlődjenek.
- n. Olyan felnőttekké neveljük őket, akik képesek lesznek az élet adta változásokhoz alkalmazkodni, a mai társadalom kihívásának megfelelni és eligazodni korunk problémái között.
- o. Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- p. Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).
- q. Más népek, kultúrák megismertetése által erősítsük az Európához tartozás tudatát.

A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”⁶

Életkori és egyéni sajátosságaiuknak megfelelően fejlődjön a személyiségük, képességeik.

6.2. Alakuljon ki bennük:

- a. az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- b. józan, megfontolt ítélőképesség
- c. a mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- d. a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- e. a szelídség, az alázat, a türelem
- f. alaposság
- g. a mértékletesség
- h. a bűnbánatra való készség
- i. a belső csendre, elmélyülésre való igény
- j. hűség Istenhez és embertársainkhoz
- k. felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

6.3. Ezért iskolánk feladata:

- a. Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat, stb.) programokban, az órai munkában és az egyéb foglalkozásokon: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás stb.
- b. Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- c. Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- d. Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- e. Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- f. Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet, világkép kialakítását illetve érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- g. Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- h. Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésebből fakadnak.
- i. A személyiségük fejlődését segítsük az egyetemes, multikulturális és a magyar kulturális értékek (emberre, társadalomra, művészetekre, tudományra, technikára vonatkozó) minél magasabb színvonalú átadásával.
- j. Ezen belül őrizze meg gyermeki aktivitásukat, fejlődjön beszédkészségük, helyesírásuk, logikus gondolkodásuk, kreativitásuk, vizuális befogadóképességük, térlátásuk, mozgáskultúrájuk, manualitásuk, technikai képességeik.
- k. Jellemezze őket érdeklődés, nyitottság, rugalmasság az új dolgok befogadására, a szép és jó megélésének képessége.
- l. Alakuljon ki képesség önmaguk fejlesztésére, megfelelő helyes önértékeléssel és énképpel rendelkezzenek.
- m. Fontos cél a tanulók érzelmi nevelése. Az emberi és természeti környezet legyen vonzó, adjon biztonságérzetet tanulóinknak.

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt. Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Belső műhelyfoglalkozásokat, hospitálásokat szervezünk a Komplex Alapprogram hatékony megvalósítása érdekében. A mesterprogramot megvalósító pedagógusok rendszeresen beszámolnak munkájukról a nevelőtestület előtt, mellyel segítik a nevelőtestület tagjait módszertani ismereteik bővítésében. Évente két alkalommal szakmai nevelőtestületi napot tartunk, előre meghatározott tematika alapján. A tanulói problémák megoldása során rendszeresen alkalmazzuk az esetmegbeszélés módszerét. Az esetmegbeszéléseken a nevelőtestület tagjai aktív részvételükkel járulnak hozzá a sikeres együttműködéshez.

6.4. **Hitélet**

A tanévnyitót és tanévzárót, szentmisével ünnepli az intézmény. Karácsony és húsvét előtt lelki napot tart az iskola, az iskola éves tanítási rendjében lehetőség van még egy lelki nap szervezésére, amely az iskola külön ünnepe.

Tanítást közös imádsággal kezdjük és fejezzük be, amelyet az a tanár vezet, aki az első illetve az utolsó órát tartja.

Havonta tartunk osztály misét (a hittan óra helyén, illetve a helyi plébánossal egyeztetett időpontban).

Iskolánk felkínálja a keresztségi előkészítést azoknak a tanulóknak, akik még nincsenek megkeresztelve. Továbbá lehetőséget biztosít az első áldozás és bérmálkozásra történő felkészülésre az órarendbe illesztett hittanórák keretében.

Heti két tanórában hitoktatást, ezen kívül osztálymisét és lelki gyakorlatokat biztosítunk diákjainknak.

A református és a görög katolikus tanulók hittanóráinak megszervezésére az intézmény lehetőséget biztosít a helyileg illetékes lelkipásztoroknak illetve megbízottjaiknak.

7. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

7.1. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk.

7.2. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

7.2.1. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: keresztény erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

7.2.2. A tanulók értelmi nevelése

Feladat: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

7.2.3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

7.2.4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladat: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

7.2.5. A tanulók akaratnevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

7.2.6. A tanulók nemzeti (hazaszeretetre) nevelése

Feladat: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeink tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7.2.7. A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

7.2.8. A tanulók munkára nevelése

Feladat: az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önállóságra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységeinek gyakoroltatása.

7.2.9. A tanulók testi nevelése

Feladat: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

7.3. **Elvárásaink tanítványainktól a következők:**

- a. Részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus,) egyházi programokban.
- b. Tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt.
- c. Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- d. Alapos, rendszeres és pontos munka.
- e. A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- f. A házirend felelős betartása.

8. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

8.1. Katolikus iskola

Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.” (Kat. Isk. 34.)

8.2. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

8.2.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, egyéb foglalkozásokhoz) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

8.2.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: a tanulói közösségek irányításánál a pedagógusok feladata, hogy alkalmazkodjanak a gyermekek életkorral változó közösségi magatartásához: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig

8.2.3. Az önkormányzás képességeinek kialakítása.

Feladat: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

8.2.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: a tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségi tevékenységeknek tudatos tervezése és folyamatos megszervezése. A tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

8.2.5. A közösség egyéni arculatának kialakítása.

Feladat: a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

9. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

9.1. A közösségfejlesztés fő területei:

9.1.1. Tanórák:

- a. hittanórák
- b. szaktárgyi órák

9.1.2. Egyéb foglalkozások:

- a) délutáni foglalkozások (napközi otthon, tanulószoba)
- b) tanulmányi kirándulás, séta
- c) szakkörök,
- d) lelki gyakorlatok,
- e) zárándoklatok,
- f) tömegsport,
- g) diáksport

9.1.3. Diákönkormányzat munkája (diákok közreműködésével szervezett tevékenységek, programok).

9.1.4.

- a. szabadidős tevékenységek
- b. osztályok közös programjai
- c. iskolai programok (versenyek, ünnepek stb.)

9.2. Tanítási órák és egyéb foglalkozások

A tanulói személyiség fejlesztésének fontos színterei a tanulási folyamatba illeszkedő tanítási órák.

Elősegítjük és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud.

Az iskola nevelői a tanítási – tanulási folyamat megszerzése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- 9.2.1. A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- 9.2.2. A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és a szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitást biztosítják.
- 9.2.3. Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő – oktató munkája a lehetőségekhez képest a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.
- 9.2.4. A személyiségfejlesztést és a közösségfejlesztést a következő tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
- A hátrányos helyzetű családi, szociális vagy bármely más okból lemaradt tanulók felzárkóztatására, a szabadidő hasznos eltöltésére, valamint az egészséges életmód elsajátítására foglalkozások és oktatás megszervezése.
 - A szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére illetve tehetséges tanulók számára kis létszámú osztályt szervez az iskola.
 - A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnybe részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat.
 - Az 5-8. évfolyamon – amennyiben ezt a tanulók létszáma lehetővé teszi – magyar nyelv –és irodalom, illetve a matematika tanítása csoportbontásban folyik. A **nívó**csoportokba a tanulók az egyes szaktárgyakból elért teljesítményük alapján kerülnek beosztásra.
- 9.2.5. **Napközi otthon, tanulószoba**

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az iskolában tanítási napokon délutáni foglalkozásokon vesznek részt a tanulók. **Az 1-4. évfolyamon napközi otthon, az 5-8. évfolyamon tanulószoba, működik.**

A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a házi feladat elkészítéséhez.

9.2.6. Diákétkeztetés

A hatályos jogszabályok alapján az ingyenes étkezésre jogosult tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A térítési díj fizetésére kötelezett tanulók szülei, az iskolai étkezés igénybevétele esetén, a fenntartó által megállapított étkezési térítési díjakat az iskolában fizetik be.

9.3. **Egyéb foglalkozások**

- 9.3.1. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik

- a. Szeptember 8. Szűz Mária születése
- b. Szeptember 24. Szent Gellért ünnepe
- c. Október 8. Magyarok Nagyasszonya ünnepe
- d. November 1. Mindenszentek ünnepe
- e. November 5. Szent Imre-nap
- f. December 6. Szent Miklós
- g. Karácsonyi lelki nap
- h. December 25. Jézus Krisztus születésének ünnepe
- i. Hamvazószerda bűnbánati nap
- j. Húsvéti lelki nap
- k. Húsvét Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe
- l. Pünkösd a Szentlélek eljövetele

9.3.2. Iskolai ünnepségeink:

- a. tanévnyitó szentmise
- b. Jézus Krisztus születésének ünnepe
- c. Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe
- d. ballagási ünnepség
- e. tanévzáró szentmise

9.3.3. Nemzeti ünnepeink, megemlékezéseink:

- a. október 6. Megemlékezés az aradi vértanúkról
- b. október 23. Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe
- c. január 22. A magyar kultúra napja
- d. március 15. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ünnepe
- e. június 4. Nemzeti összetartozás napjáról megemlékezés.
- f. augusztus 20. Szent István király ünnepe.

9.3.4. Kulturális rendezvényeink:

- a. elsősök fogadása
- b. farsangi bál
- c. a költészet napja
- d. gyermeknap

9.3.5. Kulturális események látogatása:

- a. komoly- és népzenei hangversenyek
- b. színház és mozi látogatás
- c. múzeum- és galérialátogatások

9.3.6. Tanítás nélküli munkanapok hagyományai:

- a. osztálykirándulások, tantestületi kirándulások
- b. sportnapok
- c. diáknapok
- d. iskolatáborok

9.3.7. Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat munkáját a 2-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

9.3.7.1. A diákönkormányzat fórumai:

- e. iskolagyűlés
- f. diákközgyűlés

9.3.8. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

9.3.9. Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények, a meglévő hagyományaink és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A megbízást ellátók szakmai és pedagógiai felelősséggel tartoznak éves munkaprogramjuk megvalósításáért.

9.3.10. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, takarékosági, egészségnevelési, környezetvédelmi, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolánkban évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

9.3.11. Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kirándulásokon a költségeknek, ill. a helyszín és időtartam szülői szervezettel való egyeztetése után.

A kirándulások tervezése az alábbi célok figyelembe vételével történik:

Honismeret, a szűkebb pátriától haladva a távolabbi hazai tájak felé, megismerve szülőföldünk természeti és gazdasági környezetét

Az általános műveltség, viselkedéskultúra kialakítása, múzeumok látogatása

Egészséges életre nevelés (gyalogtúrák, kerékpártúrák stb.)

9.3.12. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások.

9.3.13. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket egyeztetés után a szülők fedezik.

9.3.14. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését az iskolai könyvtár segíti. Az iskola könyvtárát, az intézmény minden tanulója és dolgozója térítésmentesen igénybe veheti. Működését a Könyvtár Szervezeti Működési Szabályzat tartalmazza.

9.3.15. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

9.3.16. Zene

A helyi zeneiskola tanárainak vezetésével iskolánkban a zeneiskolába felvett tanulók szolfézs és hangszeres órákon vesznek részt.

10. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében. Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel. A felzárkóztatás egy komplex, nagy körülményt, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését. Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt. Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szereplni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok. Az elérendő cél a tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőképességének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Hatékony belső jelzőrendszert működtetünk a szaktanárok, az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, illetve az iskolavezetés aktív részvételével. Évente két alkalommal az iskolavezetés tájékoztatja a nevelőtestület tagjait az intézmény lemorzsolódási mutatóiról. A nevelőtestület meghatározza a szükséges, a lemorzsolódás csökkentését célzó tevékenységeket. Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére. Feladat ellátási helyünk rendszeresen szervez olyan közösségi napot, pályaorientációs családi napot, amelynek kiemelt fókuszja az ágazati és ágazatközi partnerség építése, erősítése a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Feladat ellátási helyünk ágazati és ágazatközi partnereivel programszerű együttműködésekkel rendelkezik. (Tanoda, fejlesztő foglalkozások, Szimfónia Program, egészségügyi előadások)

Iskolánk feladata:

- a. Együttműködés a helyi óvodai intézménnyel, a területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központtal, és a Felsőszolcai Családgyógyászati Központtal.
- b. Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- c. felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon, tanulószoba
- d. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- e. Szülői értekezletek, fogadó órák,
- f. A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése

Munkánk során kiemelt feladatunk a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez az alábbi feltételeket biztosítjuk:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- tanulást segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek, fejlesztő programokkal.-

11. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed az iskolai nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

11.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- a. Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- b. A tehetséggondozó foglalkozások.
- c. Az iskolai sportkör.
- d. szakkörök
- e. A versenyek, vetélkedők, bemutatók.
- f. szabadidős foglalkozások.
- g. Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- h. Továbbtanulás segítése.

11.2. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamokon magyar nyelv- és irodalom, valamint matematika tantárgyakból a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti felzárkóztató (korrepetáló) órákat szervezünk.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő órákat tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyakból. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével- minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Iskolánk a tanulók részére biztosítja a tantárgyi, szocializációs, kommunikációs fejlesztést és az egyéni tehetséggondozást.

12. A gyermek - és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitelének negatív példája a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval, jelezve a problémát a megfelelő, illetékes gyermekvédelmi hatóságok felé. A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Nevelő munkánkban komoly szerepet kap gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk.

12.1. Célok és feladatok:

- a. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek –és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- b. Az iskolában a gyermek –és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek –és ifjúságvédelmi felelős működik. Alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
- c. A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.
- d. Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében.
- e. A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- f. Segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét.
- g. A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.
- h. Munkakapcsolatot tart a Felsőzsolcai Családgondozó Központ dolgozóival.
- i. Nyilvántartást vezet a hátrányos és veszélyeztetett gyerekekről, adatokat szolgáltat, pedagógiai véleményt készít az érintett osztályfőnökökkel.
- j. Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

- k. Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.
- l. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.
- m. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek – és ifjúságvédelem területén: Fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit. Meg kell keresni a problémák okait. Segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához. Jelezni kell a felmerült problémát a Felsőzsolcai Családgondozó Központ szakembereinek.

12.2. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik: a területileg illetékes:

- a. A területileg illetékes pedagógiai szakszolgáltató központtal
- b. Felsőzsolcai Családgondozó Központtal
- c. Felsőzsolcai Közös Önkormányzati Hivatalával.
- d. Gyermekorvossal, védőnővel.
- e. Továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

12.3. Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a. Felzárkóztató foglalkozások.
- b. Tehetséggondozó foglalkozások.
- c. Az indulási hátrányok csökkentése.
- d. A differenciált oktatás és képességfejlesztés.
- e. A pályaválasztás segítése.
- f. Személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek).
- g. Egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése.
- h. A családi életre történő nevelés.
- i. A napközis és tanulószobai foglalkozások.
- j. Az iskolai étkezési lehetőségek.
- k. Az egészségügyi szűrővizsgálatok.
- l. A tanulók szabadidejének szervezése, (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok).
- m. A tanulók szociális helyzetének javítása (segélyezésekhez javaslat, természetbeni támogatás).
- n. A szülőkkel való együttműködés.
- o. Tájékoztatás a Családgondozó Központtól, szolgáltatásokról.

12.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- a. az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- a. Délutáni foglalkozások (napközi otthon, tanulószoba) szervezése
- b. Felzárkóztató foglalkozások, egyéni fejlesztő foglalkozások szervezése
- c. Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- d. A továbbtanulás irányítás, segítése.

12.4.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ vizsgálatai, a pedagógusok tapasztalatai alapján megállapítható, hogy tanulóink jelentős része tanulási nehézségekkel küzd.

Ezért nevelő-oktató munkánkban kiemelt feladatunknak tekintjük a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását.

12.4.2. Céljaink:

- a. Ismerjük meg tanítványaink személyiségét, a tanulási nehézségek okait.
- b. Változatos módszerekkel segítjük a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkat.
- c. Tanulóink fejlesztése érdekében kérjük a pedagógiai szakszolgálat szakembereinek segítségét.
- d. Szülők tájékoztatása, segítése az eredményesebb otthoni tanulás érdekében.

12.4.3. Feladataink:

- a. A tanulási kudarcok okainak felderítése, tanulságainak hasznosítása az önnevelésben (egészséges önbizalom, ambíció, céltudatosság).
- b. A tanulás tanítása, tanulási szokások, módok, technikák megtanítása.
- c. Az egyedi problémákkal való foglalkozás módjának megtervezése (egyéni foglalkozás, tanórai differenciálás).
- d. Azokban a tantárgyakban, amelyekben a legnagyobb a lemaradás felzárkóztató programok készítése, szervezése.
- e. Az egyéni tanulási zavarok, lemaradások enyhítésére korrepetálások, fejlesztő foglalkozások szervezése.
- f. Együttműködés a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel az eredményes felzárkóztatás érdekében.
- g. Szükséges taneszközök és tankönyvcsaládok gondos megválasztása.
- h. Szülők tájékoztatása a tanulási problémák okairól, az eredményes otthoni tanulás lehetőségeiről.

12.4.4. Módszerek:

- a. Egyéni foglalkozások, felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások.
- b. Tanórai differenciálás, fejlődést segítő beszélgetések.
- c. Szülői értekezletek, fogadó órák, konzultációk.

12.5. Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- a. Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- b. felzárkóztató foglalkozások, egyéni fejlesztő foglalkozások szervezése
- c. délutáni foglalkozások (napközi otthon, tanulószoba) szervezése.
- d. fogadó órák, szülői értekezletek
- e. A diákétkeztetés.
- f. A felzárkóztató foglalkozások.
- g. Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- h. A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- i. A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- j. A családlátogatások.
- k. Továbbtanulás irányítása, segítése.
- l. Az iskolai gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége.
- m. Az ingyenes tankönyvellátás biztosítása az érvényben levő rendeletek alapján.
- n. Tankönyvtámogatás segítése.
- o. Szoros kapcsolat Felsőzsolcai Közös Önkormányzati Hivatallal, a Felsőzsolcai Családgondozó Központtal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

13. Egészségnevelési program

„Az emberi életben három földi kincs van:
a tudás, az egészség és a szeretet.”

(Greguss Pál)

13.1. Bevezetés, célkitűzés

13.1.1. Az egészség

Az egészségről alkotott nézetek nagyon változatosak, az egészség többféleképpen is definiálható, de tökéletesnek, minden szemléletet kielégítő meghatározást eddig még nem sikerült alkotni.

Jelenleg két, egymástól markánsan különböző felfogás létezik: a pozitív és a negatív megközelítésmód.

Hosszú ideig a nyugati orvostudományi modell által értelmezett negatív szemlélet volt az uralkodó, mely az egészséget a betegség vagy egyéb kórállapot hiányának tekintette. Ennek a szemléletnek az utóhatása jelenleg is szinte mindenütt érvényesül.

Az egészségfejlesztés területén az egészség pozitív definíciója vált irányadóvá, mely a jóléti, (WHO) közéleti állapotára utal. Az Egészségügyi Világszervezet által megfogalmazott meghatározás az egészséget a társadalmi és az egyéni teljesítmény felől közelíti meg, és hangsúlyozza az egészség dinamikus és pozitív természetét.

„Az egészség az élő szervezetnek olyan harmonikus működési állapot, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a természetbe.”

13.1.2. Az egészségfejlesztés

Az egészségfejlesztés fogalma viszonylag új keletű. A XIX-XX. században bebizonyosodott, hogy a nevelési folyamatba illeszthető ismeretátadás, az ismeretek bővülése önmagában nem eredményezi az egyes ember szintjén az életmód tartós megvalósulását.

Egyre inkább rájöttek a szakemberek, hogy az ismeretcentrikus megközelítések egymagukban nem képesek megbirkózni a megelőzés feladatával. Nyilvánvalóvá vált, hogy csak újabb eszközök bevonásával válhat valóban hatékonyvá az egészségvédelmi munka. Ezen elképzeléseket magáévá téve a WHO egészségfejlesztési alapelveket fektetett le, és tevékenységi köröket határozott meg a modern szemlélet kialakításában és terjesztésében.

Így napjainkban az egészség-megőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye az embereket arra, hogy egyre növekvő kontrollt szervezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel.

13.1.3. Az egészségnevelés

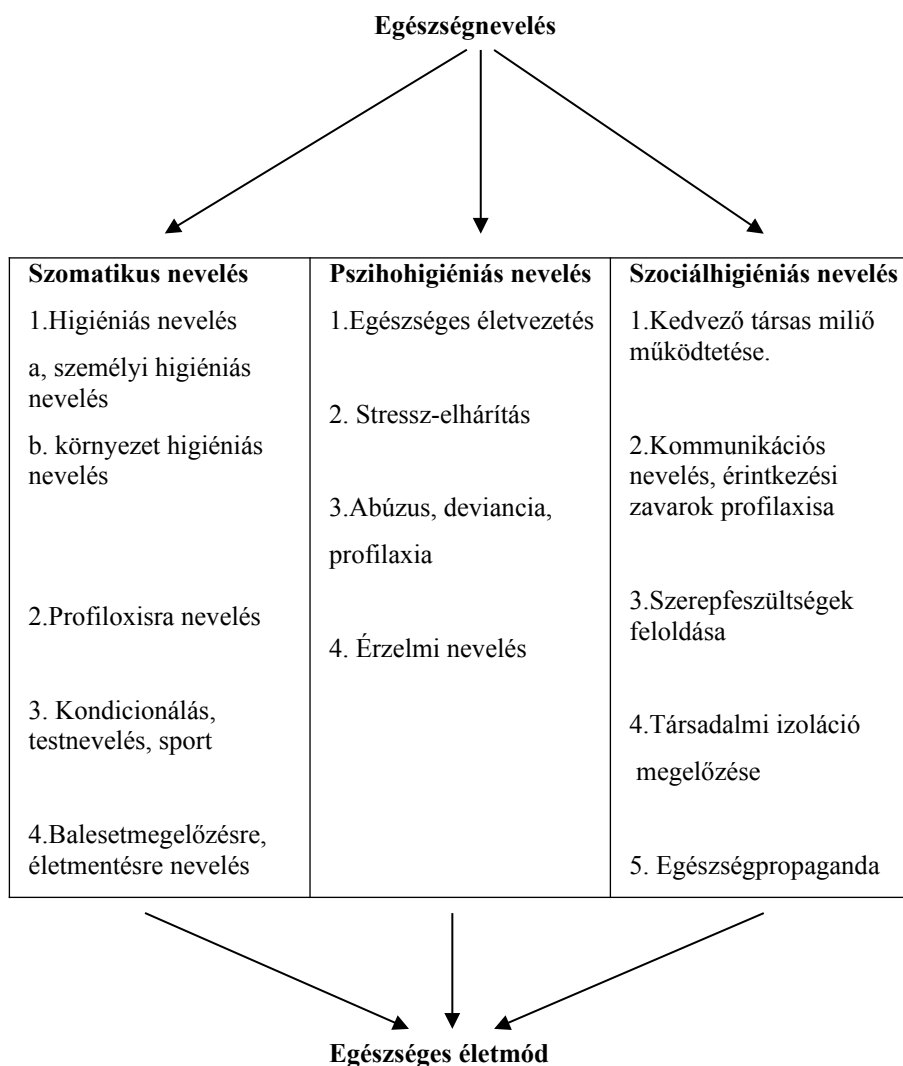
Az egészségnevelés egyik legfontosabb színtere az iskola, (a közvélemény, a tömegtájékoztatási eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben) hiszen minden korosztály éveken át látogatja az iskolát az iskolák (legfőképpen az alapfokú iskolák) tanulói

személyiségfejlődésük, az értékek elsajátítása szempontjából még olyan fejlődési periódusban vannak, amelyek során érdemi hatást lehet elérni a későbbi életideálok, preferenciák kialakításában.

Az iskola gyerekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikációs üzenetként fogható fel. Ilyen értelemben az iskola az egészség az egészségtámogató magatartásmódok kialakulásának folyamatában a szocializáció kialakított színtere.

Az iskola, mint társadalmi intézmény, más társadalmi intézményekkel és szervekkel állandó kölcsönhatásban létezik.

13.1.4. Az egészségnevelés fő feladatainak rendszere

13.1.5. A céljaink

Mindezek tükrében az egészséges életmódra nevelésünk általános célja, a gyerekek személyes részvételén keresztül az attitűd és szemlélet formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakítása érdekében.

Konkrét célunk rendszeres egészségnevelő tevékenységgel tanulóink körében az egészséges életmód igényeinek kialakítása, gyakorlása, az egészséges életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítása.

13.2. Helyzetelemzés

13.2.1. Iskolánk

A tantermek jól felszereltek, tiszták, világosak. Fűtésük, világításuk kifogástalan. Színviláguk harmonikus, díszítésük esztétikus, természetes anyagok használatára törekszik. A padok, székek mérete az ott tanuló diákok korosztályához igazodik.

A folyosók kulturáltak, a kabátok, váltócipők elhelyezésére minden osztálynak külön szekrények állnak a rendelkezésükre. A folyosói padokon, van lehetőség a benti szünetek eltöltésére. Naponta minimum egy (20 perces) szünetben az udvaron vagyunk.

A mellékhelyiségek jól felszereltek, tiszták, a higiénias előírásoknak megfelelők.

Az ebédlő barátságos, kulturált. Tiszta, szépen terített környezetben, felügyelet mellett étkezhetnek a gyerekek. A tízórai elfogyasztására a tantermekben tanári felügyelet mellett van mód.

A felnőttek számára a tanári szoba, ill. a technikai dolgozóknak öltöző biztosított. Az oktatási intézmény egész területén tilos a dohányzás.

13.2.2. A tanulóinkat érintő egészséget befolyásoló tényezők

13.2.2.1. Adottságok

- a. Nemek: tanulóink nemek közötti megoszlása közel 50-50%, átlagosan ez az osztályközösségekre is jellemző.
- b. Életkor: általános iskolás tanulóink 6-16 év közöttiek.
- c. Az alapkövetelmények elsajátítása tanulóink többségének nem jelent problémát, de előfordulnak osztályismétlő gyerekek, így osztályokon belül is előfordulhat, hogy vannak társaiknál 2-3 évvel idősebb tanulók is az osztályközösségben.
- d. Genetikai tényezők: szélesebb kört érintő genetikai betegségről nem tudunk.
- e. Jellemző, hogy a lányok egy része nagyon hamar szül - nem ritka, hogy még tankötelezett korban.
- f. Az így született gyermekek pár év múlva 6-7 osztályt végzett munkanélküli szülők gyermekeként kerülnek iskolába.

13.2.2.2. Szociális és gazdasági tényezők

- a. Szegénység, munkanélküliség: tanulóink többségét ez jellemzi, mivel egyik vagy mindkét szülő munkanélküli.
- b. Nem ritkák azok a családok, ahol a segélyből és a családi pótlékokból élnek. A dolgozó szülők nagy része nem a végzettségének megfelelő munkahelyen dolgozik, vagy alkalmi munkás.
- c. Szociális kirekesztettség: nem jellemző a tanulók körében, hogy szociális helyzetűtől függően csoportosulnának.
- d. A rászoruló tanulók mind a tanszerellátás, mind az étkeztetés területén támogatásban részesülhetnek.

13.2.2.3. Környezet

13.2.2.3.1. Lakáshelyzet:

A lakáskörülményeket, szociális helyzetet figyelembe véve két csoportba oszthatóak tanulóink:

- a. Átlagos körülmények között élők: kevés a számuk.

- b. Átlagostól rosszabb körülmények között élők: nagy számban, élnek rossz lakáskörülmények között.

13.2.2.3.2. Víz, levegő minősége

A település vezetékes ivóvíz és szennyvízhálózatallal ellátott. (A tanulóink egy része mégis az alapvető tisztálkodási feltételeknek sem tesz eleget, elő fordulnak a bőrbetegségek és a fejtetveség.)

Az átmenő forgalom viszonylag kicsi, így a levegő szennyezettsége elfogadható.

A folyó közelsége miatt gyakori a köd. A folyóvölgyben eljutnak hozzánk a Sajó melletti vegyi üzemek káros anyagai, gázai, így gyakran mondhatóak a légúti megbetegedések.

13.2.2.3.3. Szociális, gazdasági környezet

A dolgozó szülők nagy része Felsőzsolcán a közmunka programban dolgozik. A szülők egy része a munkanélküli.

Viszonylag kevés a középfokú és felsőfokú végzettséggel rendelkező szülő, elsősorban alacsony végzettségűek, de előfordulnak olyanok is, akik 8 általános iskolai osztályt sem végeztek.

13.2.2.4. Életmód

13.2.2.4.1. Fizikai aktivitás

A gyerekek iskolába gyalog vagy kerékpárral érkeznek, a szabadidejükben is gyakran sportolnak, bicikliznek, fizikai aktivitásuk jó.

Az iskolai szüneteket aktív mozgással töltik.

A testnevelés órák, a sportkörök elegendő mozgáslehetőséget nyújtanak és változatosságot biztosítanak (kosárlabda, foci, ping-pong, tenisz, atlétika, természetjárás, társas tánc)

A területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központban, akiknek szükséges, gyógytestnevelés foglalkozásokon vehetnek részt.

13.2.2.4.2. Táplálkozás

Elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek többsége reggelizés nélkül érkezik; táplálkozási szokásai egysíkúak; a szülőktől pénzt kapnak és a boltban reggel étel helyett kólát, rágógumit, csokit vesznek; étkezési szokásaik kulturálatlanok.

A másik csoport rendszeresen tízórait hoz, amely az egészséges táplálkozási módnak megfelelő.

Az ebéd a gyermekétkeztetés szabályainak megfelel, kulturált környezetben, személyes példamutatás mellett, az étkezési szokások begyakoroltatásának céljával, felügyelet mellett fogyaszthatják el a gyerekek.

13.2.2.4.3. Dohányzás, alkohol, drogok

Az alkoholfogyasztás, mint rossz példa, családok egy részénél jelen van.

Kábítószeres jelenlétét vagy arra utaló jeleket nem tapasztaltunk.

A 7-8. évfolyamos tanulók között előfordul a dohányzás.

13.2.2.4.4. Szexuális magatartás

Tanulóink egy részénél otthoni minta alapján jellemző a korai szexuális élet, a fiatalkori szülés.

A korai párkapcsolatok miatt előfordul, hogy magántanulóként folytatják tanulmányaikat.

13.2.2.4.5. Stressz

Az iskolában uralkodó humánus légkörnek köszönhetően ritka az iskolai stressz hatásokkal összefüggésbe hozható probléma a gyerekeknél.

13.2.2.5. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szolgáltatások különböző igényeket kielégítve mindenki számára jól hozzáférhetőek.

- a. Oktatás: óvoda, általános iskola, zeneiskola
- b. Egészségügyi ellátás: iskolaorvos, védőnő, gyermekorvos, fogászat, felnőtt betegellátás
- c. Szociális szolgáltatások: Felsőzsolcai Családgondozó Központ, területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ, Felsőzsolcai Közös Önkormányzati Hivatal–szociális- és gyámügyi osztály, Gyámhivatal
- d. Szabadidő: iskola – szabadidős programok, városi könyvtár – könyvtári szolgáltatások,
- e. közművelődési intézet - kulturális programok, zeneiskola – zene, sport szakosztályok-sportolási lehetőségek

13.3. Az egészségnevelés rendszere az iskolában

13.3.1. Helyszín, idő

Az egészségnevelés az oktatási intézmény egész területén, az iskolában töltött idő alatt folyamatosan történik

Tanítási órákon, egyéb iskolai programokon, iskolai étkeztetés során, testnevelés órákon belül és sportkörökön, iskolaotthonos oktatás keretében.

13.3.2. Mérés, diagnosztika

- a. Testi, fizikai adottságok, testnevelés órai szintfelmérések (Kölyök Atlétika Program, Net-Fit program)
- b. 1. osztályos tanulók DIFER mérése
- c. Iskolaorvosi státuszvizsgálatok
- d. Tisztasági vizsgálatok: ÁNTSZ, védőnő, osztályfőnökök

13.3.3. Lelki problémák segítése

- a. Osztályfőnökök
- b. Plébános, hitoktatók
- c. Védőnő, Iskolaorvos
- d. Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ munkatársai

13.3.4. Szociális adottságok, változások nyomon követése

- a. osztályfőnökök
- b. Felsőzsolcai Családgondozó Központ munkatársai

13.3.5. Szűrések

- a. Rendszeres fogászati szűrés és iskolafogászati ellátás
- b. Státuszvizsgálatok, védőoltások (testi, fizikai problémák)
- c. GYIV felelős (szociális problémák)
- d. Fejlesztő pedagógus (tanulói pszichés zavarok)
- e. Osztályfőnökök

13.3.6. Humán erőforrások

- a. szaktanárok osztályfőnökök
- b. testnevelők
- c. gyermek és ifjúságvédelmi felelős
- d. fejlesztő pedagógus
- e. iskolaorvos
- f. védőnő
- g. szülők
- h. könyvtáros

13.3.7. Segítséget nyújtó társintézmények, szervezetek

- a. Felsőzsolcai Közös Önkormányzati Hivatal– szociális osztály, Gyámhivatal
- b. Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központ
- c. Felsőzsolcai Családgyógyászati Központ
- d. Orvosok
- e. Védőnő
- f. Felsőzsolcai Közművelődési Intézet és Városi Könyvtár
- g. Szülői Szervezet
- h. ÁNTSZ
- i. Rendőrség

13.4. Cselekvési terv

13.4.1. Konkrét célok, feladatok

13.4.1.1. Rövidtávú (egy éven belül megvalósítható) célok, feladatok

A tanulók életkor szerinti egészségnevelési szintjének megismerése – felmérése, az alábbi egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeken:

- a. Önmaguk és egészségi állapotuk ismerete.
- b. Az egészséges testtartás, mozgás fontossága.
- c. Az értékek ismerete.
- d. Az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe.
- e. A betegségek kialakulása, a gyógyulási folyamat.
- f. A barátság, a párkapcsolat, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben.
- g. A személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete.
- h. A tanulás és a tanulás technikái.
- i. Az idővel való gazdálkodás szerepe.
- j. A rizikóvállalás és határai.
- k. A szenvedélybetegségek elkerülése.

- l. A tanulási környezet alakítása.
- m. A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

13.4.1.2. Az egészségneveléssel kapcsolatos egyéb foglalkozások, programok beépítése az iskola éves munkatervébe.

Felelős:

- a. iskolavezetés
- b. munkaközösség-vezető
- c. osztályfőnökök
- d. diákönkormányzat vezető

13.4.1.3. Középtávú célok, feladatok

A tanulók életkor szerinti megfelelő egészségnevelési szintjének kiépítése a fent említett területeken.

A tantestület probléma-érzékeny tétele, szemléletformálása.

A szülők „felvilágosítása”, együttműködővé formálása. Nyitott, általuk is látogatható programok szervezése. Szülők bevonása, aktivizálása, az általuk szervezett programok támogatása, látogatása.

Kapcsolatrendszer kiépítése, ill. a meglévő kapcsolatok javítása, elmélyítése a megfelelő szakintézményekkel (Pedagógiai Szakszolgáltató Központ, Felsőzsolcai Családgondozó Központ ÁNTSZ, egészségügyi intézmények, rendőrség)

Felelős:

- a. iskolavezetés
- b. osztályfőnökök
- c. tantestület

13.4.1.4. Hosszú távú célok, feladatok

- a. Pedagógusok célirányos továbbképzése
- b. (pl. Életvezetési ismeretek, Drog-prevenációs tanfolyamok)
- c. A program megvalósulását biztosító eszközök, segédanyagok biztosítása.
- d. A további célok megvalósulásának áttekintése, értékelése. Szükség szerint beavatkozás, esetleg a célmeghatározások módosítása.

Felelős: iskolavezetés

13.5. **Az egészséges életmódra nevelés tartalmi keretei**

13.5.1. Személyi higiénés, testápolási, öltözködési programok:

- a. A személyi tisztálkodást képességgé fejlesztő programok.
- b. A fertőző betegségek elkerülését célzó szokásalakítás.
- c. Fogápolási és higiénés program.
- d. Önálló öltözködés szokássá alakítása.
- e. Ruhaviselés, ruhaváltás gyakorlata.

13.5.2. Egészséges táplálkozást propagáló program:

- a. Kulturált étkezést gyakorló program.
- b. iskolatej, iskola alma program
- c. egészségnevelési hét rendezvényei

13.5.3. Gyermekbalesetek megelőzési program:

- a. Veszélyhelyzetet felderítő (megfigyelő) gyakorlatok.
- b. Otthoni balesethelyzetek felderítése.
- c. Közlekedési szabályok gyakorlása.
- d. Iskolai balesetek megelőzésének gyakorlása (tornaterem, mosdó, udvar).

13.5.4. Mozgásprogramok:

- a. Tartásjavítás
- b. Mozgásos játékok bővítése.
- c. Szabadban való tartózkodás mozgásprogramja.

13.5.5. Mentálhigiénés, krízis prevenció:

- a. A lelki egészség megóvása.
- b. Konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.
- c. Pozitív jövőkép alakítása.

13.5.6. Függséghez vezető szokások megelőzésére nevelés:

- a. A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.
- b. Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.
- c. Harmonikus kapcsolatok kialakítása:
- d. Reális önismeret.
- e. Társas kapcsolatokra való nyitottság.
- f. Toleráns magatartásra nevelés.
- g. Családi életre nevelés
- h. A nemi szerepvállalásra való felkészítés.
- i. Családtervezés.
- j. Csecsemő- és gyermekgondozás.
- k. Harmonikus életvitel.

13.6. **A megvalósítás formái**

13.6.1. Tanórai keretek

- a. A hagyományos tanórai foglalkozások, a tantárgyi lehetőségek.
- b. Egészségtan óra
- c. Biológia óra
- d. Környezetismeret óra
- e. Testnevelés óra
- f. Rajz óra
- g. Etika óra
- h. Hon- és népismeret óra
- i. Technika óra
- j. osztályfőnöki óra

13.6.2. Nem hagyományos tanórai formák:

- a. Napközi otthonos foglalkozások.
- b. Fejlesztő foglalkozások
- c. osztályfőnöki órák
- d. Drog-prevenációs foglalkozások.
- e. Védőnői órák.

13.6.3. Egyéb foglalkozások:

- a. Mindennapos testnevelés
- b. Iskolai rendezvények
- c. Iskolai versenyek
- d. Előadások
- e. Egészségnevelési hónap

13.7. **Egészségnevelési módszerek**

Célunk az egészségnevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása a hagyományos módszerek mellett.

13.7.1. Módszerek,-munkaformák:

- a. megbeszélés
- b. Csoportmunka
- c. Kiselőadás
- d. Feladatlapok
- e. Vita
- f. Viselkedési minták közvetítése, példamutatás
- g. Önismeret fejlesztése
- h. Döntési helyzetek biztosítása

- i. Érzelmi minták közvetítése, élménygazdag helyzetek megismerése.
- j. Szituációs, memóriafejlesztő, érzékelést fejlesztő, ráhangolást segítő, bizalomerősítő, kapcsolatteremtést segítő játékok.
- k. Kérdőíves felmérés
- l. Célzott megfigyelések, mérések.
- m. Táborok
- n. Versenyek
- o. Csoportmérés az egészségnevelés érdekében.
- p. Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése.
- q. Önkifejezés a művészetek nyelvén.

13.7.2. Fontos:

Az 1 – 4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanulásban nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal, osztályszervezési megoldásokkal, ~~terápiákkal~~ kell alkalmazkodni a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekben. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismeréseknek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységeknek.

A második szakaszban, 5 – 8 évfolyamon, a megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetek, ismeretek, elsajátított tanulási szokások fejlesztése a cél. Előtérbe kerül a verbális szint, de differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

13.8. Fejlesztési követelmények, mérés, értékelés, ellenőrzés

13.8.1. Fejlesztési követelmények

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Ennek érdekében alakítjuk, fejlesztjük a tanulóknál:

- a. Önmagunk és egészségi állapotunk ismeretét.
- b. Az egészséges testtartást, a mozgás fontosságát.
- c. Az értékek ismeretét.
- d. Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepét.
- e. A betegségek kialakulását és gyógyulási folyamatát.
- f. A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepét az egészségmegőrzésben.
- g. A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete.
- h. A szenvedélybetegségek elkerülését.
- i. A tanulási környezet alakítását.
- j. A természethez való viszonyt, az egészséges környezet jelentőségét.

13.9. Mindennapi testedzés programja

13.9.1. Mindennapos testnevelés

A jogszabályban előírt testnevelés órákat órarendben biztosítjuk az alsó és felső tagozaton.

A tanulói igények figyelembevételével sportköri foglalkozást tartunk az alsó és felső tagozatos tanulók részére.

A sportköri foglalkozásokon játékos, egészségfejlesztő testmozgást végeznek a gyerekek.

A napközis csoportban és az dolgozó osztályokban a délutáni szabadidőben sportfoglalkozásokat tartanak a pedagógusok.

Módszereiben az adott évfolyam helyi tantervbe meghatározott módszereire épül, ezen belül főként mozgásos játékokra.

13.9.2. A sokirányú mozgásos tevékenységekre tekintettel az óraközi szünetekben szervezett foglalkozásra nem kerül sor.

13.9.3. Az óraközi szünet a szabad játék ideje. Iskolánk adottságainak köszönhetően, ha az időjárás engedi, a gyerekek friss levegőn – sportudvaron és játszótéren - töltik szabadidejüket.

13.9.4. Az alsó tagozaton tanítók a tanórai terheléstől függő gyakorisággal 3-5 perces, mozgásos légzőgyakorlatot végeztetnek a gyerekekkel.

13.9.5. A testnevelés órák és a sportköri foglalkozások megtartásához biztosítottak a tárgyi és személyi feltételek-

13.9.6. Az egészségnevelési program elkészítéséhez beszereztük az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét.

13.9.7. Elsősegély nyújtási –alapismeretek

Az iskolaorvos és a védőnő közreműködésével a helyi tanterv alapján elkészítjük az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet. Az iskolai terv tartalmazza az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb feladatokat, ismereteket, a tanítás módszertanát.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek megtanításának célja, hogy a tanulók rendelkezzenek a legfontosabb elsősegély-nyújtási ismeretekkel és a gyakorlatban is tudják azokat alkalmazni.

14. Környezeti Nevelési Program

Mottó:

„Fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket.”

(Közös jövőnk jelentés, 1987.)

14.1. Helyzetelemzés

Igyekszünk tanulóinkkal megismertetni és megszerettetni a helyi természeti és épített környezeti értékeket, mert a tanulók csak azt fogják védeni, amit ismernek és szeretnek. A következőkben felsorolunk néhány ilyen értéket a teljesség igénye nélkül.

Felsőzsolca az Északi-középhegység és az Alföld találkozásánál fekszik, a Sajó bal partján. Így erre a tájegységre jellemző éghajlata, talaja, természetes növény- és állatvilága. Közvetlen környezetünkben nagymértékű szennyező forrás nem található, bár a város egy része a 3-as számú főútvonal közelében van. A város történelme a honfoglalásig nyúlik vissza, hiszen Árpád-kori cserépanyagokat tártak itt fel.

Történelmi múltú a Bárczay - kastély, a templomok, az emlékművek, a Kegyeleti Park. Az elmúlt korokban itt élő emberek szokásait, hagyományait a Helytörténeti Kiállítóhelyen ismerhetjük meg.

A Bükk közelsége sok kihasználható alkalmat nyújt tágabb környezetünk megismerésére: a Nemzeti Park, Vadaspark, Herman Ottó lillafüredi emlékháza, a Szent István cseppkőbarlang, a Szeleta barlang, stb.

Miskolc közelsége sok történelmi emlékhely megtekintését teszi lehetővé: a Diósgyőri Vár; Nemzeti Színház; templomok, Herman Ottó Múzeum, stb.

14.2. Célok

14.2.1. A környezeti nevelés átfogó célja.

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tettekben.

14.2.2. Helyi célok

Tantestületünk célja:

- a. Minden tantárgy (nemcsak a természettudományosak) nevelési feladatai közé beépüljön a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítása.
- b. Ápoljuk az eddig kialakult környezetvédelemmel kapcsolatos hagyományainkat.
- c. Próbáljunk új lehetőségeket is kiaknázni, bevezetni.
- d. Nyerjük meg a szülők, családok támogatását, hiszen az elsődleges szocializációs folyamatot a családi életben tanulják meg, a környezeti szokásrendszer itt vésődik be.
- e. Ismerjük meg természetes környezetünket és védjük azt.
- f. Tanuljuk meg tisztelni elődeinket az emlékhelyek látogatásával, hagyományaik megismerésével.
- g. Ismerkedjenek meg a vizsgálódáshoz kapcsolódó módszerekkel.
- h. (megfigyelés, kísérlet, mérés, számítás, jegyzőkönyv készítése)

14.3. Feltételek

14.3.1. Humán erőforrások

A környezeti nevelés fejlesztése csak közösen valósítható meg, a tantestület minden tagjának részt kell benne vállalnia.

Vegyünk részt célirányos módszertani és ismeretbővítő továbbképzéseken, belső továbbképzéseken, erdei iskolára felkészítő továbbképzéseken, külföldi tanulmányúton.

Legyünk mindannyian felkészültek, tapasztaltak, jól informáltak, elkötelezettek és környezettudatos szemlélettel rendelkezők.

Élményközpontú, szemléletformáló szakköröket szervezzünk.

Pozitív szemléletet adjunk katasztrófa szemlélet helyett.

14.3.2. Objektív erőforrások

- a. televízió
- b. projektor
- c. számítógép
- d. videofilmek
- e. diafilmek
- f. CD-Rom
- g. Internet
- h. folyóiratok
- i. szakkönyvek
- j. egyéb szemléltető eszközök

Az eszközök nagyobb része rendelkezésünkre áll. A hiányzókat folyamatosan igyekszünk pótolni.

14.3.3. Partnerek

14.3.3.1. A partnerek felsorolása:

- a. Szülők; Szülői Szervezet
- b. Fenntartó

- c. Társintézmények
- d. Vállalkozók, segítők
- e. Megyei pedagógiai intézet

14.3.3.2. Az együttműködés tartalma és formái:

- a. A partneri igények, lehetőségek kölcsönös feltárása.
- b. Közös programok tervezése, megvalósítása.
- c. Az erőforrások bővítése, anyagi és szakmai szponzorálás.
- d. Kölcsönös tájékoztatás a helyi TV-ben és újságban.
- e. Szakkörök, kirándulások, erdei iskola; üzemlátogatás lehetőségeinek megteremtése.
- f. Fák és egyéb növények ültetéséhez az anyagi fedezet megteremtése.

14.4. **A környezeti nevelés tartalma**

A következő tartalmi elemek széles skálája jelen van iskolánk oktató-nevelő munkájában, sokoldalú környezeti nevelés sokféle témát érintve:

- a. Globális problémák megismerése, javításának lehetőségei
- b. Természetvédelem – védett állatok, védett növények, Nemzeti Parkok
- c. Fenntartható fejlődés tudatosítása.
- d. Biológiai sokféleség
- e. Fogyasztási szokások megismerése, átférfálásának esélyei.
- f. Szelektív hulladékgyűjtési szokások az iskolában, a városban.
- g. Városunk értékeinek megőrzése.
- h. Városunk gondjainak megismerése.
- i. A környezetvédelem a családban.
- j. Anyagtakarékosság, hulladékcsökkentés.
- k. Eszköztakarékosság.
- l. Energiahatékonyság.
- m. Az egészségnevelési programmal közös, átfedő problémák.

14.5. **A megvalósítás formái**

14.5.1. Tanórai

- a. A környezeti nevelés színtereit külön órakeret biztosítása nélkül valósítjuk meg környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, hon és népismeret, történelem, osztályfőnöki órákon téma, tartalom, tevékenység megjelölésével:

14.5.2. Egyéb foglalkozások:

- a. Jelentkezés pályázatokra rajzos, ill. szöveges munkák.

- b. Videofilmek megtekintése
- c. Iskolánk környékének szépítése évente 2-szer, ősszel és tavasszal.
- d. Hulladékgyűjtés
- e. Faliújságok szerkesztése, plakátok készítése.
- f. Fültetés.
- g. Vetélkedő, kiállítás szervezése.
- h. Az iskolarádió lehetőségeinek kihasználása.
- i. Múzeumlátogatás Felsőzsolcán és Miskolcon.
- j. A Miskolci Vadaspark látogatása.
- k. Bekapcsolódás helyi, körzeti, megyei, országos programokba.
- l. Osztálykirándulások.
- m. Erdei iskola.
- n. Környezetvédelmi hónap.

A tanulmányi kirándulás és a környezetvédelmi hónap rendezvényei iskolánk környezeti nevelése szempontjából különösen preferált, ezért róluk részletesebben szólnunk.

14.5.2.1. A tanulmányi kirándulás feladata szűkebb, ill. tágabb természeti környezetünk megismerése, megszeretése; történelmi értékeinek, hagyományainak ápolása. A tanulmányi kirándulások időpontjait a munkatervben határozzuk meg.

14.5.2.2. A környezetvédelmi hónap programjai:

- a. Március 22. A víz világnapján az ünnepi műsort programismertetés követi.
- b. A-hulladékgyűjtési héten papírt gyűjtenek iskolánk tanulói.
- c. A környezetvédelmi vetélkedőn az osztályok csapatai versengenek.
- d. Iskolánk környékének tavaszi nagytakarítását osztályonként végezzük. Ekkor kerül sor esetlegesen növényültetésre is.
- e. Április 22. A Föld napján az-iskolarádiós műsort követően vetélkedőkre versenyekre, növények ültetésére, az udvar takarítására kerül sor.

14.6. Fejlesztési követelmények, mérés, értékelés

14.6.1. Fejlesztési követelmények

A környezeti nevelés érdekében alakítjuk, fejlesszük a tanulóknál:

- a. A nyitott, önálló személyiséggé válást.
- b. Az összefüggések megértését.
- c. Az élet tiszteletét.
- d. Az értékek védelmét.
- e. A problémák, konfliktusok kezelését.
- f. Az együttműködést.
- g. A sokféleség értékékként való elfogadását.

- h. Az empátia, a tolerancia fejlesztését.
- i. Az egészséges életmód igényét.
- j. A globális gondolkodásmódot.
- k. A munka megbecsülését.
- l. Helyes fogyasztói szokásokat.

14.6.2. Értékelés, mérés, ellenőrzés

Az egyes tantárgyakban szokásos ellenőrzés, értékelés módszerei alapján történik.

A szakkörök utolsó foglalkozásán történik az éves munka értékelése.

A hulladékgyűjtést, a vetélkedőt eredményhirdetés követi.

Egyéb megvalósítási formát osztályközösségben értékelünk élménybeszámolók, kiállítások, faliújságok segítségével.

A környezeti nevelés témakörében mérést nem végzünk.

15. A beszámoltatás és felkészülés rendje

15.1. Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

A tanulók értékelése során az egyén fejlettségét viszonyítjuk a saját képesség szerint elérhető legmagasabb szinthez, valamint a fejlesztés során várható eredményhez.

15.1.1. A beszámoltatás alapelvei:

- a. Legyen objektív, megbízható, körültekintő.
- b. Sokoldalú, változatos feladatokat tartalmazzon.
- c. Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének.
- d. Ösztönző hatású legyen.
- e. Egyértelmű utasításokat tartalmazzon.
- f. A szóbeli és írásbeli értékelés egészséges aránya biztosított legyen.
- g. Legyen tárgyyszerű.
- h. Megfelelő légkörben történjen.
- i. Ahhoz, hogy ezek az alapelvek megvalósulhassanak, világosan megfogalmazzuk és a tanévek elején a tanulók és szülők tudomására hozzuk az egyes tárgyak követelményeit.
- j. Az egységes követelményrendszert minden tanár köteles betartani.

15.1.2. A beszámoltatások formái:

- a. feladatlapok
- b. szóbeli felelet
- c. témazáró dolgozat
- d. félévi és év végi felmérés
- e. csoportmunka
- f. fűzetvezetés
- g. versenyeken, vetélkedőkön való részvétel

15.1.3. A felmérés típusai:

- a. Diagnosztizáló (helyzetfeltáró).
- b. Formatív (folyamat közbeni).
- c. Szummatív (lezáró, minősítő).
- d. Folyamatos szóbeli beszámoltatás.

- e. Folyamatos írásbeli beszámoltatás.
- f. Év elején helyzetfeltáró felmérés.
- g. Félévkor és év végén lezáró, minősítő felmérés.

A diagnosztikus és formatív felmérés feladata a tanulási hibák és nehézségek differenciált feltárása, a tanulás hatékonyságának javítása.

A szummatív értékelés lezáró, minősítő.

15.1.4. A beszámoltatások korlátai, súlya

A tanár köteles értesíteni a tanulókat a felmérés idejéről, formájáról, a számon kérendő tananyag mennyiségéről.

Alsó tagozaton egy napon csak egy témazáró, felső tagozaton 2 témazáró íratható.

A tanár köteles a felmérést 5 napon belül kijavítani. A kijavított dolgozatok kiosztása egy, rendkívüli esetben két héten belül történik

15.1.5. Záróvizsga a nyolcadik évfolyam végén

A 8. osztályos tanulók írásbeli vagy szóbeli vizsgát tesznek a tanév végén az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, angol történelem. A vizsgán szerzett jegyek egyenértékűek a témazáró dolgozatok, felmérések jegyével.

15.2. Szöveges minősítés

15.2.1. 1-2. évfolyam

Az első évfolyamon - félévkor és év végén a második évfolyamon félévkor- szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére osztályzattal kerül sor.

15.2.2. Félévkor és tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése

Osztályzatok: kitűnő (csak a tanév végén), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

15.3. Az otthoni (napközi és tanulószoba) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai:

- a. Az otthoni házi feladatok mennyiségének meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni a tanuló életkorát, tudásszintjét, teherbíró képességét.
- b. A differenciált házi feladatokkal lehetőséget adunk a tanulók képességeinek kibontakoztatására.
- c. A házi feladat az órai munka folytatása, annak gyakorló anyaga legyen.
- d. Szünetekre nem adható házi feladat, de művelődési anyag igen (olvasnivaló, filmnézés, gyűjtőmunka stb.).
- e. Készsgtárgyakból nem adunk házi feladatot.

- f. napközi-otthonban tanuló diákok nem kapnak házi feladatot. A délelőtti és délutáni tanítási órákon, foglalkozásokon készülnek fel a tanítási órákra.

16. Komplex alapprogram

A Komplex Alapprogram az 1–4. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévben, majd a többi évfolyamon felmenő rendszerben.

16.1. Alapelvek, célok, feladatok

16.1.1. Célok:

- 16.1.1.1. A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevencióc célú beavatkozásainak megalapozása;
- 16.1.1.2. A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- 16.1.1.3. Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- 16.1.1.4. Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- 16.1.1.5. Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.
Alapelvek:

16.1.2. Alapelvek:

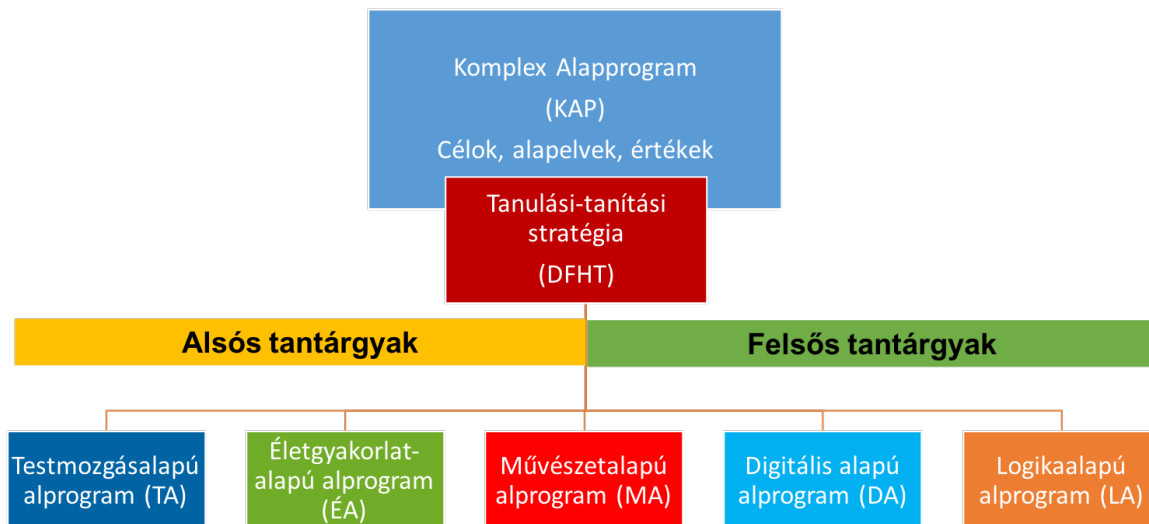
- 16.1.2.1. A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybehangzó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

- a) Adaptivitás
- b) Komplexitás
- c) Közösségiség
- d) Tanulástámogatás
- e) méltányosság

- 16.1.2.2. Komplex Alapprogram

- 16.1.2.2.1. egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- 16.1.2.2.2. alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- 16.1.2.2.3. különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

- 16.1.2.2.4. A Komplex Alprogram jelszava: Tanulni élmény!, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

16.2. Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

16.2.1. Fejlesztési feladatok:

- 16.2.1.1. Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)! A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- 16.2.1.2. A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- 16.2.1.3. Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- 16.2.1.4. A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- 16.2.1.5. Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

- 16.2.1.6. Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- 16.2.1.7. Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- 16.2.1.8. Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- 16.2.1.9. Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése
- 16.2.2. Kiemelt fejlesztési feladataink:
- a) énkép, önismeret,
 - b) hon-és népismeret,
 - c) európai azonosságtudat,
 - d) egyetemes kultúra,
 - e) aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
 - f) gazdasági nevelés,
 - g) környezettudatosság, fenntarthatóság,
 - h) művészeti nevelés,
 - i) művészeti eszközökkel történő nevelés,
 - j) a tanulás tanítása,
 - k) testi és lelki egészség,
 - l) felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
 - m) testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak
- 16.2.3. További feladatok:
- 16.2.3.1. A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.
- 16.2.3.2. A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- 16.2.3.3. Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- 16.2.3.4. Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- 16.2.3.5. Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- 16.2.3.6. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- 16.2.3.7. A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- 16.2.3.8. Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.

- 16.2.3.9. A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- 16.2.3.10. Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- 16.2.3.11. A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- 16.2.3.12. Emberléptékű következetes követelés.
- 16.2.3.13. Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- 16.2.3.14. Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.
- 16.2.4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:
A program szakmai anyagai:
- a) Nevelési- oktatási program – KAK
 - b) Tanítási stratégia – DFHT
 - c) Alprogrami koncepciók (5 db.)
 - d) Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
 - e) Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
 - f) Jórailusztrációk, példák, foglalkozástervek, tankockák
- 16.2.5. További tanulást segítő eszközök:
- 16.2.5.1. Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- 16.2.5.2. A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- 16.2.5.3. Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- 16.2.5.4. A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- 16.2.5.5. Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- 16.2.5.6. Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- 16.2.5.7. A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- 16.2.5.8. A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.
- 16.2.6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

- 16.2.6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:
- a) a rend és fegyelem fenntartása
 - b) tanuló szabadságának biztosítása
 - c) tanulói viselkedés szabályozása
 - d) pozitív tanulási légkör biztosítása
 - e) csoportfolyamatok elősegítése
- 16.2.6.2. Alkalmazott módszerek:
- 16.2.6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.
- 16.2.6.2.2. A kötelező tanítási órák kb. 20%-ában a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoporthoz) módszereit alkalmazzuk.
- 16.2.6.3. A DFHT célja:
- a) A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
 - b) A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
 - c) Az alulmotiváltság mérséklése.
 - d) A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
 - e) A tanulók közötti együttműködés elősegítése.
- 16.2.6.4. A DFHT koncepciója, módszerei:
- 16.2.6.4.1. Egyénre szabott differenciálás
- a) egyedül végzett munka
 - b) rétegmunka
 - c) teljesen egyénre szabott munka
 - d) részben egyénre szabott munka
- 16.2.6.4.2. Párban folyó munka
- a) páros munka
 - b) tanuló párok munkája
- 16.2.6.4.3. Csoportban végzett munka
- a) A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
 - b) KIP
 - c) Ezenkívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.
- 16.2.6.5. Alapmódszerek:

- a) tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- b) munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- c) individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladat

16.2.6.6. Motiváló módszerek:

- a) páros munka
- b) csoportmunka
- c) játék
- d) szerepjáték (drámapedagógia)
- e) vita
- f) kutató-felfedező módszer
- g) kooperatív módszerek
- h) projekt módszer
- i) szituációs játékok

16.3. **A Komplex Alaprogram sajátosságai:**

16.3.1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

16.3.1.1. Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

16.3.1.2. A testmozgásalapú alprogram (TA)

- 16.3.1.2.1. Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét: testnevelés óra, mozgásos tanulás osztálytermi környezetben, szabadidős mozgástevékenységek
- 16.3.1.2.2. A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.
- 16.3.1.2.3. Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.
- 16.3.1.2.4. Cél az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.
- 16.3.1.2.5. Az alprogram tartalma:
- 16.3.1.2.5.1. *Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.*
- 16.3.1.2.5.2. *Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.*
- 16.3.1.2.5.3. *Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben*
- 16.3.1.3. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

- 16.3.1.3.1. Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.
- 16.3.1.3.2. Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.
- 16.3.1.3.3. Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.
- 16.3.1.3.4. Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzен a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel.
- 16.3.1.3.5. Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.
- 16.3.1.3.6. Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.
- 16.3.1.3.7. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.
- 16.3.1.3.8. Az alprogram tartalma:
- a) egészséges életmód, életvezetés
 - b) környezettudatosság (fenntarthatóság)
 - c) állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
 - d) életút-támogató pályaorientáció
 - e) család, párválasztás
 - f) érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)
- 16.3.1.4. A művészetalapú alprogram (MA)

- 16.3.1.4.1. Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- 16.3.1.4.2. A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.
- 16.3.1.4.3. Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.
- 16.3.1.4.4. Indirekt célok:
- 16.3.1.4.4.1. *Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.*
- 16.3.1.4.4.2. *Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.*
- 16.3.1.4.4.3. *Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén.*
- 16.3.1.4.4.4. *(Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül*
- 16.3.1.4.4.5. *Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.*
- 16.3.1.4.4.6. *A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátjaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.*
- 16.3.1.4.4.7. *Az alprogram tartalma:*
- 16.3.1.4.4.7.1. *A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.*
- 16.3.1.4.4.7.2. *Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.*
- 16.3.1.4.4.7.3. *Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.*
- 16.3.1.4.4.7.4. *Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.*
- 16.3.1.5. A logikaalapú alprogram (LA)

- 16.3.1.5.1. A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.
- 16.3.1.5.2. Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválónak és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.
- 16.3.1.5.3. Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.
- 16.3.1.5.4. A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.
- 16.3.1.5.5. A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.
- 16.3.1.5.6. Az alprogram tartalma
- 16.3.1.5.6.1. *A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.*
- a) A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
 - b) Játék alapú megközelítések:
 - c) Tér szemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
 - d) Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
 - e) Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
 - f) Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
 - g) Játékstrukturált megközelítések:
 - h) Kártyajátékok – lapot kérünk!, logicscards, set, stb.
 - i) Logikai játékok, logisztika
 - j) Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
 - k) Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok
- 16.3.1.6. A digitális alapú alprogram (DA)

- 16.3.1.6.1. A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.
- 16.3.1.6.2. Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.
- 16.3.1.6.3. Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.
- 16.3.1.6.4. Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.
- 16.3.1.6.5. Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaeorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.
- 16.3.1.6.6. Az alprogram tartalma
- 16.3.1.6.6.1. *Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:*
- a) Játékalapú megközelítések
 - b) Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
 - c) IKT-műveltség
 - d) Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
 - e) Digitális írástudás
 - f) IKT alapú óratervezés
 - g) Személyes tanulási környezet menedzselése

16.4. **Komplex óra**

- 16.4.1. Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.
- 16.4.2. Tartalmi fejlesztési pontok:
- 16.4.2.1. legalább 1 alprogrami kapcsolat megjelenik benne

- 16.4.2.2. kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- 16.4.2.3. minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 30%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

16.5. Ráhangolódás

- 16.5.1. A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.
- 16.5.2. A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:
- a) Üdvözlés
 - b) Beszélgetés
 - c) Közös tevékenység/játék
 - d) Zárás
- 16.5.3. A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 20-25 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

16.6. Házi feladat

- 16.6.1. Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

16.7. Értékelés

- 16.7.1. Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

- 16.7.2. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.
- 16.7.3. A Komplex Alaprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van
- helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
 - a minősítő (szummatív értékelés)
 - a fejlesztő (formatív értékelés).
- 16.7.3.1. Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.
- 16.7.3.2. A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.
- 16.7.3.3. A Komplex Alaprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.
- 16.7.4. Az értékelésnek fontos része legyen
- az önértékelés
 - a társak értékelése.
- 16.7.5. Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.
- 16.7.6. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

16.8. A szülők és a tanulók tájékoztatása

- 16.8.1. A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról az iskolában, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

16.9. Az iskolában folyó munka időkerete

- 16.9.1. A Komplex Alaprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:
- 16.9.2. A délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során: A kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alaprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alaprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- 16.9.3. A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a keresztantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.
- 16.9.4. A délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során a Komplex Alaprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak.

16.10. Jelölések a digitális naplóban

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

LA - logikaalapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

RÁ – ráhangolódás

KO- Komplex óra

17. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

- 17.1. **A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:**
- a. az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint az iskolagyűlések alkalmával,
 - b. a diákönkormányzat vezetője folyamatosan a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
 - c. az osztályfőnökök folyamatosan a tanítási órák közti szünetekben is.
- 17.2. **A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben, ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.**
- 17.3. **A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.**
- 17.4. **A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról a diákönkormányzat segítője, az és az osztályfőnökök adnak tájékoztatást.**
- 17.4.1. Az iskola igazgatója vagy helyettese legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.
- 17.4.2. A diákönkormányzat segítője, a munkaközösség vezetője a szülői szervezet választmányi ülésén rendszeresen tájékoztatják a szülőket területük aktuális programjairól Az osztályfőnök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
- 17.4.3. A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- a. Családlátogatás
- b. Szülői értekezlet
- c. Fogadó óra
- d. Nyílt tanítási nap
- e. Írásbeli tájékoztató
- f. Szakkörök indítása
- g. Előadások szervezése
- h. Közös programok
- i. Pályaválasztási tanácsadás
- j. Közös lelki nap
- k. Közös zárándoklatok
- l. Plébániával közös programok

17.4.4. Családlátogatás

Feladata: A gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Az új osztályban az osztályfőnök szeptember, október hónapokban tanulónál családot látogathat.

Az évek során a családlátogatást szükség szerint megismétli:

- a. Veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulóknál
- b. Azoknál a tanulóknál, akiknél az otthoni körülmények alapvetően megváltoznak. A családlátogatás időpontját előre egyeztetni kell a szülőkkel, és ha szükséges a Felsőzsolcai Családgondozó Központtal

17.4.5. Szülői értekezlet

17.4.5.1. Feladata:

- a. A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- b. A szülők tájékoztatása:
- c. Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről.
- d. A helyi tanterv követelményeiről.
- e. Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról.
- f. A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről.
- g. Az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- h. A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

17.4.5.2. A szülői értekezlet formája: Tájékoztató, információs jellegű

- 17.4.5.3. Témái: Az összeállított munkatervben foglaltak szerint.
- 17.4.5.4. Fajtái:
- a. Az iskolai munkatervben beütemezett szülői értekezlet, évente három alkalommal.
 - b. Pályaválasztási szülői értekezlet 7-8. osztályosoknak.
 - c. Előzetes tájékoztató szülői értekezlet az 1. osztályosoknak.
 - d. A szülői értekezlet időpontjáról, témájáról a tájékoztató füzetek és ellenőrzők útján értesítjük a szülőket.
- 17.4.6. Fogadó óra
- 17.4.6.1. Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy – egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, stb.)
- 17.4.6.2. Évente három alkalommal lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy egyénileg információt kapjanak a gyermekük előmenetelének, magatartásának alakulásáról, teljesítményéről.
- 17.4.6.3. Lehetőség a tanárok számára, hogy pedagógiai konzultációt folytassanak a szülőkkel, közösen találjanak megoldást a problémákra.
- 17.4.6.4. A szülőket Tájékoztató füzetek segítségével értesítjük a fogadóóra helyéről és idejéről.
- 17.4.7. Nyílt tanítási nap
- 17.4.7.1. Évente egy alkalommal nyílt tanítási napot tartunk.
- Feladata: a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- 17.4.8. Írásbeli tájékoztató
- Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eredményekről, illetve különféle iskolai osztály szintű programokról.
- A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az-iskolai munkatervben határozzuk meg
- 17.4.9. A szülők közösségének irányítója a Szülői Szervezet (SzSz)
- 17.4.9.1. Tagjait a szülők választják a tanév első szülői értekezletén, akik tagjai lesznek az iskolai választmánynak.
- 17.4.9.2. Minden osztályból maximum három szülőt delegálnak a SzSz-be.
- 17.4.9.3. A Szülői Szervezet éves munkaterv alapján segíti az iskolában folyó nevelőmunkát, a szabadidős programok szervezését, az információ áramlását a szülők és a pedagógusok között.
- 17.4.9.4. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével,

18. Az iskola kapcsolatai

18.1. Szülőkkel

Tanítványaink nevelésének eredményessége elképzelhetetlen a szülőkkel, családokkal való jó együttműködés nélkül. Szülői értekezleteken, fogadó órákon, nyílt napokon rendszeres tájékoztatást adunk a szülőknek gyermekeik magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. A megbeszélések során keressük a gondok csökkentéséhez szükséges közös megoldásokat. Igyekszünk olyan rendezvényeket szervezni, amely közös élményt jelentenek gyermekeknek, szülőknek, pedagógusnak egyaránt (ünnepségek, kirándulások, színházlátogatások, hangversenyek, sportversenyek). Ezek szervezésében részt vesz a Szülői Szervezet. A Szülői Szervezet (SzSz) rendszeresen tájékoztatjuk nevelő- oktató munkánk eredményeiről, gondjairól, kérjük segítségüket iskolai rendezvényeink megszervezéséhez, lebonyolításához.

18.2. Óvodával

Részt veszünk a Felsőzsolcai Napközi Otthonos Óvoda szakmai programjain, rendezvényein, ünnepein. Az óvodával való együttműködés során fő célunk leendő tanítványaink megismerése, az iskolába lépés megkönnyítése. A rendszeres megbeszélések, tapasztalatcserék az iskolai elvárások, követelmények és az óvodai nevelő oktató munka kölcsönös megismerését, egymásra épülését segítik.

18.3. Felsőzsolcai Közművelődési Intézet és Városi Könyvtár intézménnyel

A közművelődési intézmény iskolánk nevelő-oktató munkájában fontos helyet foglal el. Könyvtári órákkal, délutáni könyvtári foglalkozásokkal tanulóink olvasóvá nevelését segítik a könyvtár dolgozói. A Felsőzsolcai Közművelődési Intézet és Városi Könyvtár vezetője rendhagyó ének-zene, irodalom, író-olvasó találkozókat, hangversenyeket, előadásokat szervez iskolánknak. Ezek a rendezvények tanulóink érzelmi, erkölcsi, értelmi, esztétikai nevelését segítik. A Rendezvények Háza helyszínt biztosít iskolai ünnepeinknek, rendezvényeinknek.

18.4. Egészségügyi intézményekkel

A Szervezeti Működési Szabályzatban rögzítettek alapján tanulóink rendszeres gyermekorvosi és fogorvosi ellátásban részesülnek. A védőnő egészségnevelési előadások megtartásával segíti iskolánk tanulóinak egészséges életmódra nevelését.

Az iskola dolgozóinak egészségügyi alkalmassági vizsgálatát a foglalkozás-egészségügyi orvos minden évben elvégzi.

18.5. Roma nemzetiségi önkormányzattal

- A közösen szervezett szülői értekezleteken, családlátogatásokon célunk a cigány tanulók szüleivel megismertetni az iskola nevelő-oktató munkáját, erősíteni az iskolával kapcsolatunkat. Az iskolavezetés részt vesz a cigány kisebbségi önkormányzat értekezletein. Tájékoztatást ad a cigány tanulók iskolai munkájáról, javaslatot tesz szociális támogatásukra, segélyezésükre. A cigány kisebbségi önkormányzat, Rendezvények Háza közreműködésével kulturális rendezvényeken, versenyeken, vetélkedőkön vehetnek részt iskolánk cigány tanulói.

18.6. Területileg illetékes Pedagógiai Szakszolgáltató Központtal

A Pedagógiai Szakszolgáltató Központ elvégzi a magatartási, tanulási zavarokkal küszködő gyermekek vizsgálatát, terápiáját. Nevelési problémáink megoldásához kérjük a Pedagógiai Szakszolgáltató Központ szakembereinek segítségét

18.7. Felsőzsolcai Szociális Szolgáltató Központtal

Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok, beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek megvalósításakor folyamatosan együttműködünk a Felsőzsolcai Családgondozó Központ munkatársaival.

Az iskolavezetés Felsőzsolcai Családgondozó Központ munkatársait folyamatosan tájékoztatják az iskolai élet eseményeiről, a tanulók magatartásáról, tanulmányi munkájáról.

A Felsőzsolcai Családgondozó Központ dolgozói eset megbeszélések, egészségnevelési, bűnmegelőzési előadások szervezésével segítik gyermek és ifjúságvédelmi feladatok, nevelési-oktatási céljaink megvalósítását.

18.8. Alapítvánnyal

Célja: nevelési – oktatási célok színvonalas megvalósítása érdekében minden olyan kezdeményezés támogatása, amely az oktatás színvonalát, a pedagógus közösség, valamint a tanulók erkölcsi és anyagi megbecsülését célozza.

18.9. Egri Főegyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága Oktatási Osztályával

Az iskola folyamatos kapcsolatot tart az EKIF-fel, tájékoztatja az iskola működésével kapcsolatos tudnivalókról.

18.10. Katolikus Pedagógiai Intézettel

Az iskola vezetése figyelemmel kíséri a KPSZTI tájékoztatóit, bekapcsolódik rendezvényeibe.

19. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

19.1. Helyiségek bútorzata:

Tantermek: tanulói asztal, tanulói szék, nevelői asztal, eszköztároló szekrény, fogas, függöny, tábla.

Igazgatói iroda: tárgyaló asztal, székek, tároló szekrények, fogas.

Nevelőtestületi szoba: tanári asztalok, székek, tároló szekrények, fogas.

Ügyviteli helyiség: asztalok, székek, tároló szekrények, fogas.

19.2. Audiovizuális eszközök:

Fénymásoló, CD lejátszó, magnós rádió, erősítő berendezés, projektor, videomagnó, videó felvevőgép, írásvetítő, számítógép, nyomtató, scanner, fax, szintetizátor, laptop

19.3. Magyar nyelv és irodalom:

Írói arcképsorozat, nyelvtani falitáblák, térkép, betűsorozat, szótagkártya, applikációs képek, könyvek, lexikonok, hangkazetta, videokazetta, CD lemez

19.4. Történelem és állampolgári ismeretek:

Falitáblák, fóliaszorozatok, térképek, könyvek, lexikonok, videó kazetta, CD

19.5. Idegen nyelv:

Szemléltető falitáblák, térképek, könyvek, lexikonok, szótárak, hangkazetta, videokazetta, CD

19.6. Matematika:

Síkidomok, testek, mértékegységek, matematikai falitáblák, geometriai falitáblák, modellező készletek, űrmértéksorozatok, súlysorozat, demonstrációs eszközök, körzők, vonalzó, szögmérők.

19.7. **Informatika:**

Számítógépek és tartozékaik, programok, adathordozók, falitáblák

19.8. **Környezetismeret. természetismeret. földrajz:**

Térképek, földgömb, éggömb, tellurium, iránytűk, nagyítók, oktató táblák, fali képek, transzparenszek, szemléltető modellek, videokazetták, kísérletekhez eszközök.

19.9. **Fizika:**

Tanári demonstrációs eszközök, tanuló kísérleti eszközök, szemléltető falitáblák.

19.10. **Biológia és egészségvédelem:**

Tanári demonstrációs eszközök, tanári mikroszkóp, tanulói mikroszkópok, tanuló kísérleti eszközök, szemléltető falitáblák.

19.11. **Kémia:**

Szemléltető falitáblák, tanári demonstrációs eszközök, tanuló kísérleti eszközök, mérőeszközök, laboratóriumi üvegedények, fémeszközök, műanyag eszközök, műszerek, elszívó berendezés, vegyszerek.

19.12. **Ének-zene:**

Szemléltető fali tablók, zeneszerzők arcképcsarnoka, Kulcs a muzsikához hangkazetta, CD, hangkazetták, hanglemezek, hangoszlop, ritmus- és dallamhangszerek, hangvilla, zongora.

19.13. **Rajz- és vizuális kultúra:**

Szemléltető fali tablók, mértani testek, könyvek, lexikonok, rajzállvány, diasorozatok, videokazetták.

19.14. **Technika, életvitel:**

Alapvető munkaeszközök, gépek, munkapadok, szerelőkészletek, fóliaszorozatok, konyhafelszerelések.

19.15. **Testnevelés:**

Helyiségek, sportpálya, asztalitenisz, atlétika, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás-, röplabda-, torna tanításához szükséges eszközök, felszerelések.

19.16. **Könyvtár:**

Könyvek, lexikonok, szótárak, könyvespolcok, audiovizuális eszközök.

20. Utószó

Pedagógiai Programunkban megfogalmazott feladatok eredményes megvalósítása érdekében tantestületünk folyamatos megújulásra törekszik.

Tanulóink folyamatos fejlesztése érdekében gyarapítjuk pedagógiai ismeretünket, az intézményi önértékelés során meghatározzuk további feladatainkat, együttműködésre törekszünk a szülőkkel, társintézményekkel, szervezetekkel, akik nevelő-oktató munkánkat segítik.